

Pvm: 27.5.2019

Dnro: POSELY/633/2019

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltamisesta yksittäistapauksessa

HANKE

Green Tech Valley -hankkeeseen liittyvät teollisuustontin (Rn:o 915-4-106-8) esirakentamistyöt, Varkaus

HANKKEESTA VASTAAVA

Varkauden kaupunki, Ahlströminkatu 6, PL 208, 78201 Varkaus.
Yhteyshenkilö: Kaupungininsinööri Jani Viljakainen.

ASIAN VIREILLETULO

Varkauden kaupunki (jäljempänä myös hankkeesta vastaava) on 23.4.2019 toimittanut Pohjois-Savon ELY-keskukselle kirjeen, jossa se pyytää toimivaltaiselta viranomaiselta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 3 §:n 2 momentissa ja 13 §:ssä tarkoitettu päätöstä siitä, tuleeko Varkauden kaupungissa sijaitsevan tontin (Rn:o 915-4-106-8) esirakentamisen yhteydessä tehtäviin louhintaja murskaustöihin soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

YVA-lain mukainen päätöksenteko on tullut vireille hankkeesta vastaavan omasta aloitteesta. Pohjois-Savon ELY-keskus on YVA-lain 11 §:n nojalla toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan YVA-menettelyn soveltamista koskevan kysymyksen toiminnan sijoituessa Pohjois-Savon maakunnan alueelle.

ASIAN KÄSITTELY

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen päätöksen tekemistä ELY-keskus on YVA-lain 13 §:n 1 momentin mukaisesti varannut Varkauden kaupungin ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille mahdollisuuden esittää oman näkemyksensä YVA-menettelyn tarpeellisuudesta sekä päätöksenteossa huomioon otettavissa seikoista.

Varkauden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva *Keski-Savon ympäristötoimi (ympäristönsuojelu)* on lausunnossaan (17.5.2019) tarkastellut hanketta erityisesti YVA-laissa yksittäistapauspäätöksenteolle säädettyjen päätöspäätösten valossa. *Hankkeen ominaisuuksien* osalta lausunnossa kiinnitetään huomiota siihen, että esirakennustyöllä on asemakaavahankkeen 1. vaiheen kanssa vaikutuksia alueen hulevesien hallintaan. Suuri osa viheralueista on tarkoitus muuttaa teollisuustonteiksi, jolloin hulevesien hallinta aiheuttaa haasteita.

Tontin esirakentamisvaiheessa syntyy jätteeksi luokiteltavaa kaivannaisjätettä (maa- ja kiviainekset) sekä puuta (kannot). Lisäksi kallion räjäytyksissä käytettävistä räjähteistä voi tulla typpipäästöjä vesistöön, sekä maanmuokkaus voi aiheuttaa vesistön samentumista. *Hankkeen sijainnin* osalta todetaan, että luonnonympäristön sietokykyä arvioitaessa merkittävin arvioinnin kohde on vesistö. Maanmuokkaus ja alueelta muodostuvat hulevedet voivat aiheuttaa vesistön samentumista ja lisätä vesistön ravinnekuormaa. Rantaan jätettävällä suojavyöhykkeellä, suotopadoilla ja lietekuopilla voidaan vähentää hankealueelta valuvia ravinteita ja maainesta, mikä vähentää vesistön rehevöitymistä ja säilyttää alueen luontoarvoja. Luonnonvarojen sekä maan, maaperän, veden ja luonnon monimuotoisuuden arvioinnista vastaa toimivaltaisena viranomaisena Pohjois-Savon ELY-keskus. *Vaikutusten luonteen* osalta lausunnossa todetaan, että hankkeen vaikutukset kohdistuvat pääosin lähimpiin häiriintyviin kohteisiin Savonmäessä ja vastarannalla (Kuoppakangas). Vaikutukset lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ovat merkittävät ilman melun- ja pölyntorjuntaa. Lisäksi mahdolliset vesistövaikutukset voivat levitä laajemmalle alueelle. Vaikutusten voimakkuuteen voidaan vaikuttaa huomattavasti esim. selvityksessä esitetyillä toimenpiteillä. Esirakentamisen alustavan aikataulun perusteella merkittävimpien vaikutusten kesto aika on 3-6 kuukautta. Tontin esirakentamisesta aiheutuvilla melu- ja pölypäästöillä voi olla yhteisvaikutuksia Green Tech Valley asemakaavan 1. vaiheen alueen (Kiertotien pohjoispuoli) rakentamisen kanssa, jos rakennustöitä tehdään samaan aikaan. Toisaalta eriaikaisuus voi pitkittää lähialueen melupäästöjä.

Edellä mainitun pohjalta Keski-Savon ympäristötoimi toteaa lausuntonaan, että sen näkemyksen mukaan hanke ei sisälly YVA-lain liitteen 1 mukaiseen hankeluetteloon. Kun tapausta arvioidaan YVA-lain 3 §:n 2-3 momenttien mukaisesti yksittäistapauksena huomioidaan mm. hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne. Näiden seikkojen arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon, että hankkeen ympäristövaikutukset eivät ole erityisen pitkäjäksoisia ja haitallisia, ympäristötoimi näkee, että YVA-menettelylle ei ole tarvetta. Hankkeen tarkoituksena on alueen esirakentaminen, joista merkittävimpiä vaikutuksia aiheuttaa louhinta. Hankkeesta vastaava on esittänyt ELY-keskukselle laatimassaan selvityksessä ympäristövaikutukset sekä toimenpiteet vaikutusten lieventämiseksi. Esitettyjen toimenpiteiden lisäksi hakijan tulee huomioida riittävä pölyntorjunta. Esirakentamisesta syntyvän melun vuoksi hakijan on tehtävä ympäristönsuojelulain (527/2014) 118 §:n mukainen melu-ilmoitus, josta tehtävässä päätöksessä voidaan asettaa lisämääräyksiä meluntorjunnan lisäksi mm. pölyntorjuntaan ja vesiensuojelulle. Mahdollisten lisämääräysten avulla ympäristövaikutuksia voidaan vähentää entisestään. Vesilain mukaisen luvantarpeen arvioi Pohjois-Savon ELY-keskus. Hulevesien hallinta on mahdollista huomioida kaavoitusvaiheessa, kun Green Tech Valley -asemakaavahanke etenee 2. vaiheeseen.

Varkauden kaupungin rakennusvalvonta on todennut lausunnossaan (21.5.2019), että se ei ota kantaa itse YVA-menettelyn tarpeeseen, koska asiassa on kysymys ympäristövalvonnan toimialaan kuuluvasta arvioinnista. Hankekokonaisuuden jatkokäsittelyä varten rakennusvalvonta haluaa säilyttää roolinsa puolueettomana maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) toimivaltaisena viranomaisena.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen annetuista lausunnoista

ELY-keskus on ennen päätöksen tekemistä varannut hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine lausunnoissa esitetyistä seikoista. Hankkeesta vastaava on (22.5.2019) ilmoittanut, että tarvetta vastineen antamiselle ei ole.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta vastaava on 23.4.2019 ELY-keskukselle toimittamassa päätöspyynnössä kuvannut hanketta ja sen ympäristövaikutuksia seuraavasti.

Hankkeen kuvaus

Varkauden kaupunki suunnittelee kaupungin pohjoisosassa sijaitsevan tontin Rn:o 915-4-106-8 esirakentamista asemakaavan mukaiseen teollisuuskäyttöön. Kohde sijoittuu Green Tech Valleyn vireillä olevan asemakaavan 2. alueelle, Kiertotien eteläpuolelle, Huruslahden rantaan. Kaupungin tavoitteena on toteuttaa esirakentamisen vaatima louhinta rakennusvalvontaviranomaisen maisematyöluvalla. Maisematyölupaa varten tarvitaan ELY-keskuksen päätös YVA-menettelyn tarpeesta. Kohteessa mahdollisesti suoritettava murskaus on tarkoitus tehdä meluilmoituksella. Murskauksen kestoksi arvioidaan alle 50 päivää, jolloin siihen ei tarvita ympäristölupaa.

Alueelle laaditun tasaussuunnitelman mukaan alueelta on tarpeen louhia 164 000 m³tr kalliota ja leikata 42 000 m³tr maata. Kaikki leikattava kallio- ja maa-aines on tarkoitus sijoittaa alueen pengerryksiin. Pengerrysten määrä on kaikkiaan 181 000 m³tr. Pintamaata poistetaan 110 750 m² laajuiselta alueelta, ja se välivarastoidaan alueen kaakkoiskulmaan. Louhittavasta kalliosta murskataan mahdollisesti osa alueen pintakerroksien tasaamiseksi. Suunnitelman mukainen murskattava massamäärä on kuitenkin vähäinen, eikä kiviaineksen murskausta todennäköisesti ole alueella taloudellisessa mielessä järkevää tehdä. Esirakentamisen aikataulu on väljästi arvioituna noin 5-6 kuukautta. Työvaiheista aikaa vievin on louhinta, joka kestää noin 14-15 viikkoa. Rakentamisen kesto riippuu täysin käytettävän konekaluston määrästä. Tarvittaessa rakennustyö voidaan tehdä esim. 3-4 kuukauden aikajänteellä konemäärää kasvattamalla. Rakentamisolosuhteita alueella voidaan pitää verrattain helppoina ja esirakentaminen alueella voidaan katsoa normaaliksi maanrakennustyöksi. Pääosa työmaaliikenteestä on sisäistä liikennettä ja massan siirtoa työmaa-alueen sisällä eikä se siten aiheuta vaaraa esim. muille liikujille tai alueen muille kiinteistöille.

Hankealueen nykytilakuvaus

Voimassa olevassa asemakaavassa kohde on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T), joka rajautuu idässä ja pohjoisessa rautatiealueeseen (LR) ja lännessä vesialueeseen (W). Kohde sijoittuu Green Tech Valleyn vireillä olevan asemakaavan 2. vaiheessa kaavoitettavalle Kiertotien eteläpuoliselle alueelle, jossa asemakaavan tavoitteena on tontin rajojen tarkistaminen, tieyhteyden järjestämisen selvittäminen

sekä muuntoaseman valvomorakennuksen suojelumerkinnän poistamisen tutkiminen. Vaiheen 1 (Ranta-Luttilan alue) asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä 21.2.-24.3.2019 ja päivitetty OAS 21.2.2019 alkaen. Vaiheen 1 alueella tavoitteena on kaavoittaa Kiertotien pohjoispuolinen alue teollisuudelle, joka ei aiheuta ympäristöhäiriöitä ja selvittää tieyhteyden järjestämistä alueelle.

Alueelle ei ole laadittu yleiskaavaa. Hankealue sijoittuu Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 (YM:n vahvistama 7.12.2011) teollisuus- ja varastoalueeksi osoitetulle alueelle. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- ja varastoalueet. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 (1. vaihe voimaan 1.2.2019) ei ole esitetty muutoksia näihin varauksiin.

Hankealue ei sijoitu Natura 2000 -alueelle tai muulle luonnonsuojelualueelle. Hankealueen etäisyys lähimpiin suojelualueisiin on yli 3 km. Huruslahdelle ei sijoitu tärkeitä lintualueita (IBA, FINIBA). Lähin Suomen tai kansainvälisesti tärkeä lintualue on yli 3 km etäisyydellä sijaitseva Ruokolahden-Mylan-Lehtoniemen FINIBA-alue (540007). Hankealueella ei kaupungin tietojen mukaan ole tehty luontoselvityksiä. Luontoselvitysten tekemistä alueelle ei katsota tarpeelliseksi, koska alueella tai sen välittömässä läheisyydestä ei ole tiedossa arvokkaita luontokohteita, toimenpidealue on kokonaisuudessaan hakattu, eivätkä suunnitellut toimenpiteet ulotu Huruslahden rantaan saakka.

Hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista

Melu ja värinä

Esirakentamiselle on laadittu melu- ja värinäselvitys, joita koskevat raportit on toimitettu ELY-keskukselle YVA-päätöspyynnön liitteinä. Meluselvityksen mukaan kiviaineksen louhinnan keskiäänitaso ilman meluntorjuntaa ylittää valtioneuvoston päätöksen (VNp) 993/92 mukaisen päiväjän ohjearvorajan 55 dB. Porauksen/ louhinnan aiheuttamat melutasot lähimmän asuintalon piha-alueella toiminta-alueesta noin 130 metriä pohjoiseen ovat noin 64 dB.

Kun poraus suoritetaan 2,4 metriä korkean meluntorjunnan suojassa porauksen/louhinnan aiheuttamat melutasot ovat mallinnuksen mukaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa alle 55 dB. Esimerkiksi 2,4 metriä korkeasta vesivanerista voidaan tehdä siirrettävä melueste, joka sijoitetaan häiriintyvien kohteiden suuntiin.

Murskauksen, rikotuksen, kaivinkoneen ja dumpperien aiheuttama melutaso on mallinnuksen mukaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa vakituisten asuntojen piha-alueilla korkeimmillaan 60 dB toiminta-alueesta lounaaseen vastarannalla.

Alueella on verrattain vähän murskattavaa kiviainesta (alustavan arvion mukaan kolme kahden työvuoron päivää), joten murskausmelun aiheuttama häiriö on lyhytaikainen. Tyypillisen suomalaisen asuinrakennuksen ulkovaipalla saavutetaan noin 28-30 dB äänitasoero, joten murskauspäivinä lähimmän asuinrakennuksen sisätiloissa murskaustoiminnan keskiäänitaso alittanee sisätiloille sovellettavan päiväjän ohjearvon 35 dB ($60 \text{ dB} - 28 \text{ dB} = 32 \text{ dB}$).

Rikotuksen, kaivinkoneen ja dumpperin aiheuttamat melutasot eivät mallinnuksen mukaan ylitä 55 dB:n ohjearvoa lähimpien asutusten piha-alueilla.

Tärinäselvityksessä on arvioitu ohjearvot louhinnalle sekä muille maa- ja pohjarakennustöille. Alustavan arvion mukaan Kiertotien teollisen toiminnan ja sähkölinjan sallima tärinä aiheuttaa rajoitteita louhintatöiden suunnittelulle ja toteutukselle. Määritellyt alustavat ohjearvot herkille kohteille tulee tarkastaa ja toteuttaa tarvittaessa katselmoinnit lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja määrittää näiden perusteella tarvittavat tärinänhallintatoimet (käytännössä kerralla käytettävän räjäytysaineen määrä). Arvioinnissa tulee huomioida myös muut kuin tärinästä aiheutuvat vaikutukset radalle ja voimajohdolle. Työmaaliikenteen tärinän ei arvioida ylittävän annettuja ohjearvoja, jos etäisyys reitistä on suurempi kuin 7 m. Muiden työvaiheiden osalta ei oleteta syntyvän merkittävää tärinää.

Hulevesien hallinta

Suunnitelma työnaikaisesta ja lopullisesta hulevesien hallinnasta on esitetty ELY-keskukselle toimitetun päätöspyynnön liitteissä. *Töiden aikaisen* hulevesien hallinnan osalta ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan louheesta reunapenger, joka toimii hulevesien suotopatona eli hulevedet suotautuvat penkereen läpi. Tausta-alueen vesien lammikoitumisalueilta rakennetaan rummut louhepenkereen läpi. Lammikoitumisalueille kaivetaan lietekuoppa kiintoaineksen pidättämistä varten. Lietekuoppa tyhjenetään säännöllisesti. Rantaviivan ja penkereen välinen "suojavyöhyke" toimii hulevesien pintavalutuskenttänä. *Töiden jälkeisessä tilanteessa* hulevedet kerätään kentän pinnan tasauksilla jiireihin, joista vedet johdetaan pintavaluntana kenttien reunoille. Reuna-alueelta hulevedet johdetaan luiskia pitkin pintavaluntana kentän ja nykyisen rantaviivan väliin jätettävälle "suojavyöhykkeelle". Rantaan jätettävä "suojavyöhyke" toimii hulevesien pinta-valutuskenttänä. Virtaus- ja tulvareittien osalta hankevastaava toteaa, että kaikki hulevedet johdetaan pintavaluntana. Pintavaluntareitit toimivat myös tulvareitteinä.

Rakentamisen aikaiset vesistövaikutukset

Päätöspyyntöön sisältyy arvio rakentamisen aikaisista vesistövaikutuksista. Arvioinnissa kohteen todetaan sijoittuvan Haukiveden Huruslahden rannalle. Alueelta kertyvät hulevedet johdetaan Huruslahteen pintavaluntana. Koko Huruslahden valuma-alueen pinta-ala on 14,12 km². Hankealueen pinta-ala on 0,11 km², joka on noin 0,8 % Huruslahden valuma-alueesta.

SYKE:n Vemala-laskentatyökalun perusteella rakentamisen vesistövaikutuksia arvioidaan seuraavasti. Hankealueelta arvioidaan rakentamisen aikana tulevan vuositasolla 6,3 kg fosforia, 0,063 tonnia typpeä ja 6,7 tonnia kiintoainetta. Rakennustöiden on arvioitu kestävän arviolta enintään puoli vuotta, joten kuormitus Huruslahteen on noin puolet lasketusta vuosikuormituksesta. Työmaavedet johdetaan Huruslahden vesialueelle suotopatojen ja lietekuoppien kautta. Näiden työmaanaikaisten järjestelyjen arvioidaan vähentävän tehokkaasti ainakin kiintoainesta. Lisäksi vedet kulkevat rannan kasvillisuusvyöhykkeen läpi, joka osaltaan vähentää hulevesien mukana kulkevaa kiintoaine- ja ravinnekuormitusta vesistöön.

Rakennustöiden aikana tehdään runsaasti louhintatöitä. Louhinnassa käytettävistä räjähdysaineista vapautuu räjäytysten yhteydessä typpiyhdisteitä, jotka voivat päätyä työmaan valumavesiin ja edelleen vesistöön. Louhintaräjäytysten vesistö päästöjä on selvitetty mm. luonnonkivilouhinnan yhteydessä. Luonnonkiven louhinnassa räjäytyksissä käytettävät putkipanokset sisältävät jonkin verran typpiyhdisteitä. Räjäytyksen typpipäästö muodostuu ilmaan vapautuvista typenoksideista ja räjähdysainejäämistä. Louhinnan typpipäästöjä on tutkittu VTT:n ja GTK:n MINIMAN-hankkeessa (esim. Karlsson 2014), jossa graniittilouhimon typpipäästöjä tarkkailtiin kahden vuoden ajan 2012–2014. Graniittilouhimon kokonaistypen (tot-N) päästön kohteen lähellä olevaan järveen arvioitiin olevan noin 40 – 60 kg (0,040-0,060 t) vuodessa. Mikäli oletetaan rakennustöiden aikaisen louhinnan typpikuormituksen olevan samaa tasoa kuin luonnonkivilouhinnan, niin louhinnasta aiheutuva kokonaistyppikuormitus on noin 1-1,5 % nykyisestä Huruslahden ulkoisesta kokonaistyppikuormituksesta.

Hankkeesta vastaavan näkemys YVA-menettelyn soveltamistarpeesta

Hankkeesta vastaava on päätöspyyntönsään todennut, että sen oman näkemyksen mukaan hanke ei vaadi YVA-menettelyä.

ASIASSA HANKITTU MUU SELVITYS

ELY-keskuksella on päätöstä tehdessään edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi ollut käytössään Green Tech Valleyn 1. vaiheen asemakaavaluonnos sekä Varkauden kaupungin ajantasa-asemakaava-aineisto.

ELY-keskus on katsonut, että se on saanut YVA-lain 12 §:ssä tarkoitetut riittävät tiedot YVA-lain mukaisen yksittäistapauspäätöksen tekemiseksi.

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Green Tech Valley hankkeeseen liittyviin tontin (R:no 915-4-106-8) esirakennustöihin ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Hankkeen suhde hankeluettelohankkeisiin

YVA-menettelyssä aina arvioitavat hankkeet ja niitä koskevat muutokset on lueteltu YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. (YVA-laki 3 § 1 momentti) Hankeluettelon kohdan 2b mukaisesti YVA-menettelyä sovelletaan aina kiven, soran tai hiekan ottoon, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Lain esitöiden (HE 102/2018 vp, s. 23) mukaisesti mainitulla kiven, soran tai hiekan otolla tarkoitetaan lähtökohtaisesti maa-aineslain mukaista ottamista sekä merihiekan nostoa, johon vaaditaan

vesilain mukainen lupa. Lainsäätäjän mukaan kohta ei tarkoittaisi rakentamisen yhteydessä tehtävää maanrakennustoimintaa eikä maanalaista rakentamista. Varkauden kaupungin ilmoittamassa hankkeessa on kyse asemaakaavoitukseen liittyvästä tontin esirakentamisesta, jossa hankealueelta irrotettava kalliokivi- ja maa-aines on tarkoitus sijoittaa ko. alueen pengerryksiin. Kyse ei näin ollen ole hankeluettelossa tarkoitettusta maa-ainestenottohankkeesta, johon tulee soveltaa YVA-menettelyä suoraan YVA-lain 3 §:n 1 momentin ja hankeluettelon 2b kohdan perusteella.

Hankeluettelohankkeiden lisäksi YVA-menettelyä sovelletaan kuitenkin yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 momentti) Päädetessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä YVA-lain 3 §:n 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä on säädetty tarkemmin YVA-lain liitteessä 2 ja eräiltä osin myös YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 momentti)

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne (YVA-lain liitteen 2 mukainen tarkastelu)

ELY-keskukselle toimitettujen tietojen mukaan hankealueelta on tarkoitus louhia 164 000 m³ ktr kalliota ja leikata 42 000 m³ ktr maata. Hankealueen pinta-ala on noin 11 hehtaaria. Töiden kestoksi on arvioitu noin 5–6 kk, josta louhintaa noin 14–15 viikkoa. Murskauksen kestoksi on arvioitu alle 50 päivää. Edellä mainitun perusteella alueelta irrotettavien massojen (kalliokiviaines ja maa-aines) yhteenlaskettu määrä ylittää vähäisesti hankeluettelon 2b -kohdassa mainitun raja-arvon 200 000 kiintokuutiometriä. Huomionarvoista kuitenkin on, että hankeluettelossa asetettu raja-arvo koskee sanamuodon mukaisesti vuosittaista ottomäärää. Edellä mainitun perusteella nyt kyseessä olevaa hanketta on kokonsa puolesta pidettävä lähtökohtaisesti hankeluettelossa tarkoitettuja maa-ainestenottohankkeita pienempänä. Tätä puoltaa osaltaan myös se, että nyt kyseessä oleva hanke alittaa selvästi hankeluettelossa asetetun pinta-alaperustaisen raja-arvon.

Hankkeesta ei tehtyjen selvitysten perusteella aiheudu merkittäviä haitallisia *vesistövaikutuksia* tai vaikutuksia *luonnon monimuotoisuuteen*. Hankkeesta aiheutuvat haitat liittyvät erityisesti maanrakennustöistä aiheutuviin *melu-, ja pöly-, ja värinävaikutuksiin* lähimmillä kiinteistöillä. Tehdyn meluselvityksen perusteella töiden aikaiset melutasot voivat nousta huomattavan korkeiksi lähimmillä häiriintyvillä asuinkiinteistöillä, mutta haittoja on mahdollista vähentää toteuttamalla meluntorjunta asianmukaisesti. Syntyviä haittojen ei myöskään luonteeltaan voi katsoa poikkeavan siitä, mitä nyt kyseessä olevan kaltaisista maanrakennustöistä (sis. louhinta ja murskaus) yleensäkin syntyy. *Hankkeen liikenteellisten vaikutusten* voidaan katsoa jäävän hankeluettelon kohdassa 2b tarkoitettuja hankkeita vähäisemmäksi. Kaupallisissa maa-ainesten ottohankkeissa massojen poiskuljettaminen usein muodostaakin merkittävän osan ympäristöhäiriöistä. Nyt kyseessä oleva hanke poikkeaa myös ajal-

lisen keston puolesta hankeluettelohankkeista, joiden kohdalla puhutaan tavallisesti useiden vuosien – jopa vuosikymmenen – pituisesta toiminta-ajasta.

Nyt kyseessä olevilla maanrakennustöillä ei ole tiedossa olevia todennäköisesti merkittäviä yhteisvaikutuksia alueella jo olevien tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa, mutta yhteisvaikutuksia voi syntyä Green Tech Valley -kaavahankkeen toteuttamista myös muilta osin. Kaavan vaikutusten arviointi tapahtuu kuitenkin lähtökohtaisesti maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa menettelyssä.

Nyt kyseessä oleva hanke sijoittuu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T) varatulle alueelle, joten hanke vastaa alueen olemassa olevaa ja/tai suunniteltua maankäyttöä. Hankkeen vaikutusten merkittävyyttä aiotussa sijoituspaikassa kuitenkin lisää se, että hankealueen lähiympäristössä (etäisyys lyhimmillään noin 150 metriä) sijaitsee runsaasti pientaloasutusta. Louhintatyöt kohdistuvat myös rantaan rajoittuvalle kiinteistölle, mikä lisää maisemallisen muutoksen voimakkuutta. Sijaintipaikan johdosta hankkeen vaikutuksille altistuvan väestön määrää voidaan pitää jokseenkin suurena. Merkittävä osa hankkeen aiheuttamista haitallisista ympäristövaikutuksista (melu, pölyäminen ja tärinä) ovat kuitenkin väliaikaisia.

Yhteenveto

Edellä mainitun perusteella hankkeen ei kokonsa tai muiden ominaisuuksiensa puolesta voi katsoa aiheuttavan hankeluettelohankkeisiin verrattavissa olevia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hankkeen sijainnista johtuen maanrakennustöistä todennäköisesti aiheutuu ympäristöhäiriöitä lähiympäristön asutukselle. Nämä vaikutukset ovat kuitenkin kestoaltaan väliaikaisia (noin 5–6 kk) ja myös lyhytaikaisempia kuin hankeluettelon 2b kohdassa tarkoitettujen maa-ainesten ottohankkeiden. Aiottu hanke muuttaa pysyvästi maisemaa ja myös alueen käyttötarkoitus muuttuu nykyisestä. Alue on kuitenkin jo voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu teollisuustoimintojen käyttöön.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella ELY-keskus katsoo, että hankkeeseen ei tule soveltaa YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 1 tai 2–3 momenttien nojalla.

Lopuksi

ELY-keskus huomauttaa hankkeen jatkosuunnittelua varten, että tällä päätöksellä on ratkaistu ainoastaan YVA-menettelyn soveltamista koskeva kysymys eikä päätös vaikuta hankkeen muiden lakien mukaiseen luvantarpeeseen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 37 § sekä liitteet 1 (126/2019) ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. (YVA-laki 37 § 1 momentti)

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Muilla tahoilla ei ole valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-lain 37 § 2 momentti)

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on ratkaissut johtaja Jari Mutanen ja esitellyt ympäristölakimies Juha Perho.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tiedottaminen

Päätös on nähtävillä sähköisenä verkko-osoitteessa www.ymparisto.fi/yva [kohdassa YVA-päätökset > Pohjois-Savo].

Lisäksi päätöksestä tiedotetaan kuulutuksella 29.5.–14.6.2019 välisen ajan Varkauden kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Kaupunkia on myös pyydetty julkaisemaan kuulutus sähköisessä muodossa omilla verkkosivuillaan. (YVA-laki 13 § 2 momentti)

Jakelu

Hankevastaava saantitodistuksin ja sähköpostilla
Lausunnon antaneet viranomaiset (sähköpostilla)

LIITE

Valitusosoitus

Tämä asiakirja POSELY/633/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/633/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mutanen Jari 27.05.2019 08:21

Esittelijä Perho Juha 27.05.2019 08:14